

de qua supra, in duplice celebrari potest. Pro hac missa sumitur votiva B. M. V. in adventu *Rorate*, cum *Gloria* et *Credo*; dicitur una tantum oratio, si alia conventualis cantetur; quæ si non cantetur, tunc fieri debent commemorationes, ut dicetur n. 45. Si occurrat in die septima aut octava conceptionis B. M. V. aut in alio ejusdem festo, ut expectationis partus, non votiva, sed de octava aut festo cantari debet, cum commemorationibus præscriptis, ut dictum est supra n. 28 et 29.

Juxta decretum S. R. C. 28 Junii 1889, in iis Ecclesiis et Oratoriis, ubi feriâ VI, quæ prima unoquoque in mense occurrit, peculiaria exercitia pietatis in honorem Divini Cordis, approbante loci Ordinario, mane peragentur; Leo XIII indulsit, ut hisce exercitiis addi valeat Missa votiva de Sacro Corde Jesu; dummodo in illam diem non incidat aliquod Festum Domini, aut Duplex primæ classis, vel Feria, Vigilia, Octava ex privilegiatis; de cetero servatis rubricis.

S. R. C. die 20 Maii 1890 rescripsit ejusmodi Missam celebrandam esse ritu, quo Missæ votivæ solemniter cum *Gloria* et *Credo* atque unica oratione celebrantur; quæ, juxta rescriptum Ejusdem Congregationis 20 Maii 1892, intelligi queunt etiam de Missa lecta, seu sine cantu.

33. An missæ votivæ solennes permittuntur iisdem diebus in ecclesiis, in quibus unica missa cantatur, sicut in illis, in quibus duæ cantantur?

R. Affirmative, quia decreta non distinguunt, cum tamen expresse requirant, ut non omittatur missa conventualis, ubi hæc obligat, idque patet ex decretis citandis n. 69 ad 4.

34. An et quantum peccat, qui celebrat missam votivam vel de *Requiem* in diebus vetitis?

R. Plures putant has rubricas tantum esse directivas, adeoque per se nullum committi peccatum, quia juxta illos Bulla s. Pii V ejusque præceptum videntur tantum intelligenda de illis, quæ pertinent ad missæ integritatem, et non ad qualitatem missæ. Contra quidam censent esse mortale, quia S. R. Congregatio in decreto (1) quod habetur initio missalis,

(1) 5 Aug. 1662, n. 2031-2178.

districte præcipit: « Missæ pro defunctis sive de *Requiem* in festis duplicibus contra præscriptum rubricarum missalis romani nullatenus celebrari debent. » Sententia tamen probabilior, ait Quarti (2), docet has rubricas esse præceptivas, et obligare saltem sub veniali, quia s. Pius V præcipit simpliciter et absolute servari ritus in missali præscriptos circa missæ recitationem: sive ergo ritus pertineant ad missæ integritatem, sive ad qualitatem, omnes cadunt sub præcepto; non tamen sub præcepto gravi, quia, ut ait s. Alph. de Ligorio, non videtur in hoc adesse notabilis perversio ritus. Dictum est *saltem sub veniali*, quia potest fieri mortale ratione scandali et contemptus, ut si quis in die paschatis celebret missam de *Requiem*; et idem tenet s. Alph. de Ligorio de missa publica in festis solemnibus (3).

DE QUIBUS DICI POTEST MISSA VOTIVA.

35. Missæ votivæ in missali assignantur, 1° in ejus fine pro singulis hebdomadæ feriis, si pro missa conventuali celebrentur juxta rubricas ante has missas, scilicet feria 2 de ss. Trinitate, feria 3 de Angelis, feria 4 de Apostolis, feria 5 de Spiritu Sancto, vel de ss. Sacramento, feria 6 de Cruce vel Passione, et sabbato de s. Maria. Pro missa non conventuali quocumque die libero celebrari possunt.

2° Post prædictas in fine missalis habentur 1° pro eligendo summo Pontifice, 2° in anniversario electionis seu consecrationis Episcopi, 3° ad tollendum schisma, 4° pro quacumque necessitate, 5° pro remissione peccatorum, 6° ad postulandam gratiam bene moriendi, 7° contra paganos, 8° tempore belli, 9° pro pace, 10° pro vitanda mortalitate vel tempore pestilentiae, 11° pro infirmis, 12° pro peregrinantibus vel iter agentibus, 13° pro sponso et sponsa, 14° quatuor pro defunctis.

(2) Quæst. proœm. sect. 2, p. VII.

(3) Vid. dec. S. R. C. 24 Jul. 1683, n. 2880-3029, 2; s. Alph. de Ligorio l. 6, n. 420; Quarti loco cit., item ibid. s. 6, p. III et p. 1, tit. 4, d. 3; Lohner p. 4, tit. 2, § 1, n. 6 et 8.

3° In pluribus Missis in proprio sanctorum, ut ss. Nominis Jesu, septem dolorum B. M. V., etc. assignatur, quomodo missa festiva pro votiva legenda sit.

36. An omnes aliæ missæ, quæ in missali habentur de tempore, mysteriis aut sanctis, votivæ celebrari possunt?

R. 1° Missæ de tempore, scilicet de dominicis, vel de feriis (1) vel de mysteriis pro votiva celebrari nequeunt, quia id nullibi permittitur, et ritus et veritas verborum extra proprios dies servari nequeunt: quinimo occurrente festo ritus semiduplicis cum feria etiam majori vel vigilia, non licet missam privatam more votivo celebrare de feria vel vigilia cum commemoratione festi, de quo ritu semiduplici officium persolvitur (2); Excipiuntur tamen missæ de ss. Trinitate, Spiritu Sancto, et ss. Sacramento, quorum votivæ in fine missalis assignantur.

2° Missæ propriæ sanctorum, in quibus, dum extra diem festum leguntur, servatur veritas in verbis, vel in quibus pauca omittendo vel mutando veritas servari potest, ut votivæ celebrari possunt; desumptis, si in missa propria non habeantur, tractu post septuagesimam, versibus tempore paschali, et graduale extra tempus paschale ex missa de communi, prout tempori, quo celebratur, convenit; et omis- sis iis quæ non conveniunt, v. g. *annua, hodie*; item mutatis *natalitia, solemnitas, festivitas* in *commemoratio, memoria* (3). Pariter loco introitus *Gaudeamus*, qui in quibusdam missis legitur, et extra diem festum non convenit, sumitur introitus de communi. Si autem veritas nequaquam aut difficulter servari possit, legenda est missa de communi sanctorum.

3° Missæ in communi sanctorum ut votivæ celebrari possunt, in orationibus *annua* omittendo, et *natalitia, solemnitas* aut *festivitas* mutando in *memoria* aut *commemoratio*. Si illi sancto, cujus votiva legenda est, in proprio sanctorum missa de communi assignetur, eadem sumenda

(1) S. R. C. 4 Mart. 1866, n. 5358, 2.

(2) S. R. C. 21 Jun 1855, n. 5210.

(3) S. R. C. 22 Dec. 1753, n. 4088-4237, 5.

est pro votiva. Si ille sanctus ritu simplici cum altiori officio occurrente celebretur, et sola oratio assignetur de communi, illa missa legenda est, ex qua oratio, secreta aut postcommunio assignantur (1). Si autem orationes non sint de communi, vel in proprio sanctorum de sancto, cujus votiva legenda est, nihil habeatur, sumi potest missa de communi ex 1°, vel 2° loco, prout placuerit, et devotio suggesserit (2). Si celebranda sit votiva de martyre, sumenda est missa de communi tempore paschali vel non paschali, prout ratio temporis exigit. An et quænam ex missa festiva retinenda sint vid. tom. 3, n. 70.

37. An de omnibus sanctis potest celebrari missa votiva?

R. Affirmative, scilicet per missam propriam, si concessa sit, et veritas servari queat, et alias per missam de communi, modo de canonizatione constet ex martyrologio vel alias, ut liquet ex bullis canonizationis et ex communi sententia (3). Hic tamen advertendum, juxta Merati et s. Alph. de Ligorio, horum sanctorum nomine non venire sanctos toleratos tantum, de quorum canonizatione nec ex martyrologio nec aliunde constat, qui sciente et non contradicente Ecclesia sancti appellantur, et coluntur, sed non publico et universali cultu ab Ecclesia concessio: ita ut de talibus missam votivam celebrare non liceat (4), nisi forte in ipsorum die missæ festivæ a sede Apostolica sint concessæ, vel ab immemorabili fuerint recitatæ; quo casu, cum permittantur missæ festivæ, quæ solemniores sunt, etiam votivæ per annum permissæ censendæ sunt, cum aliunde non prohibeantur (5).

38. An missam votivam de beato celebrare licet?

R. Negative, nequidem de illis beatis, de quibus annue in ipsorum die officium et missam dicere est indultum, nisi

(1) S. R. C. 11 Sept. 1841, n. 4784-4930, 7.

(2) Merati p. 1, tit. 4, n. 19.

(3) Quarti p. 1, tit. 4, d. 7; Merati p. 1, tit. 4, n. 15; s. Alph. de Ligorio I, 6, n. 423, adv. III.

(4) S. R. C. 18 Sept. 1706, n. 3602-3751, 1.

(5) Brassine de vot. c. V, n. 17.

expresse permittatur : non enim licet limites verbales indulgentiarum Sedis Apostolicæ super beatificationibus excedere, et expressa concessio super his præcedere debet (1).

Not. absque speciali indulto neque missas currentes celebrari posse in honorem alicujus Beati non canonizati exprimendo, vel non, nomen ejusdem Beati (2).

DE PLURIBUS MISSIS VOTIVIS.

39. Quænam missa pro votiva B. M. V. celebranda est?

R. Illa, ex quinque votivis B. M. V. in fine missalis positæ, quæ juxta distributionem temporis occurrit, nisi celebretur octava B. M. V. de qua in eo casu missa dicenda est, ut dictum est n. 28 ad 3. Si petatur missa de assumptione, purificatione, aut aliis festis B. M. V. sumi nequit propria festivitatis extra ejusdem octavam, sed fiet satis celebrando unam ex quinque votivis juxta temporis occurrence, cum intentione ad honorem assumptionis, purificationis, etc. (3). Excipiuntur missæ septem dolorum, et I. Conceptionis, de quibus in missali assignatur, quomodo ut votivæ sint celebrandæ; non vero missæ s. Mariæ de monte Carmelo, nec s. Rosarii, Boni Consilii, Auxilii Christianorum, Puritatis, etc. (4).

40. Quæ missa est sumenda, si petatur votiva in honorem plurium sanctorum?

R. Si illi sancti sint ejusdem qualitatis, scilicet martyres, pontifices, confessores, virgines vel non virgines; missa de

(1) S. R. C. 5 Oct. 1652, a Pontifice approb. 16 Dec. n. 1507-1654; 27 Sept. 1659, approb. ab Alexandro VII, n. 1855-2002; 3 Jun. 1676, n. 2629-2781, quo ultimo negatur missa votiva et festiva conceditur; Quarti p. 1, tit. 4, d. 6; Guyetus l. 2, c. 19, q. XI, in fine; Merati p. 1, tit. 4, n. 16.

(2) S. R. C. 28 Sept. 1658, n. 1788-1935, 3.

(3) S. R. C. 12 Mart. 1678, n. 2710-2859, 8; 29 Jan. 1752, n. 4074-4223, 7; 22 Dec. 1753, n. 4088-4237, 5.

(4) S. R. C. 23 Febr. 1884, in Neapolitana, n. 5907, 5.

communi dicenda est vel de pluribus martyribus vel virginibus; et si omnes sint confessores pontifices vel non pontifices aut non virgines, orationes dicendæ sunt in plurali, nec quidquam aliud in tota missa mutatur, ut præscribitur in rubricis breviarii *in comm. conf. pontif. et non pontif.* Si vero non sint ejusdem qualitatis, v. g. unus martyr et alter confessor; tunc sumitur missa de digniori, et in casu de communi martyrum, in orationibus tacendo qualitates martyris, pontificis, virginis etc. et nullam exprimendo, nisi, quæ conveniat omnibus, ut fit in festo ss. Nazarii etc. MM. et Innocentii P. et C. (1).

Si petatur missa in honorem unius vel plurium sanctorum et simul in remissionem peccatorum, refrigerium defunctorum, etc., dicenda est missa de sanctis, quia petens censetur per intercessionem sanctorum velle obtinere, quod intendit: addi autem potest oratio pro remissione peccatorum, pro defunctis, etc. post orationes præceptas.

41. Quæ missa celebranda est, si petatur in honorem unius, plurium vel omnium apostolorum?

R. 1º Si petatur in honorem ss. apostolorum Petri et Pauli, legenda est missa votiva, quæ in fine missalis assignatur; et tempore paschali missa *Protexisti*, ut in festo s. Marci, cum orationibus, epistola et evangelio ex propria missa votiva, ut missale præscribit in fine ejusdem missæ votivæ. Si autem petatur in honorem solius s. Petri vel Pauli, eadem votiva in fine missalis legi potest, cum speciali intentione honorandi illum, in cujus honorem petitur, neque tunc alterius commemoratio fieri debet, quia oratio est communis utrique (2): in hoc tamen casu etiam sumi potest missa propria s. Petri ut in ejus cathedra vel missa 29 Junii cum orationibus ex festo commemorationis s. Pauli; et vicissim missa propria s. Pauli ut in ejus commemoratione 30 Junii vel de ejus conversione; sed tunc sub distincta conclusione fieri debet commemoratio alterius ante omnes alias commemorationes.

(1) Merati p. 1, tit. 4, n. 19 et 20; Guyetus l. 3, c. 11, q. 1, et l. 4, c. 21, q. 3.

(2) Merati ibid. n. 25.

2° Si petatur votiva in honorem unius aliorum apostolorum, sumitur missa propria, desumendo, si opus sit. graduale aut tractum ex votiva ss. apost. Petri et Pauli; et si propriæ orationes verificari nequeant, cum orationibus ex missa de vigilia apostolorum, mutando *solemnitas* in *commemoratio*, et omittendo *quam prævenimus, cujus natalitia prævenimus*. Si missa propria minus conveniat, ut est illa ss. Philippi et Jacobi, si de his seorsim votiva celebretur, sumi potest votiva ss. apost. Petri et Pauli cum orationibus propriis vel de vigilia ut dictum est.

3° Si petatur in honorem plurium vel omnium apostolorum, si sint duo, qui simul coluntur, sumitur missa propria, si conveniat; secus missa votiva ss. apost. Petri et Pauli, cum orationibus ex missa ss. apostolorum Simonis et Judæ 28 Octobris, omittendo hæc nomina, ut fit pro commemoratione omnium apostolorum in festo ss. Petri et Pauli.

Si tempore paschali petatur votiva in honorem unius aut plurium apostolorum, qui extra tempus paschale coluntur; sumenda est missa *Protexisti* ut in festo s. Marci, cum epistola et evangelio ex missa propria, item cum orationibus propriis, vel de vigilia, vel ut in festo ss. Simonis et Judæ, ut supra dictum est. Votiva autem s. Joannis apostoli tempore paschali dicitur ut in ejus festo *ante portam latinam*.

42. Quæ missa est celebranda, si petatur 1° de corona spinea, lancea, flagellatione, quinque vulneribus, etc. 2° de ss. Corde Jesu, 3° de s. Corde B. M. V., 4° in honorem omnium Sanctorum, 5° in honorem s. Joannis Bapt., 6° in gratiarum actionem, vel pro gravi aliqua et urgente speciali necessitate.

R. 1° Legenda est missa propria, sumendo graduale aut versus tempore paschali, si in missa propria desint, ex missa votiva de cruce vel passione Domini; si autem missa propria non habeatur, legi potest missa votiva de cruce vel passione Domini, cum speciali intentione illa passionis instrumenta honorandi.

2° Celebranda est missa festiva ss. Cordis Jesu, in introitu

omittendo utrumque *Alleluja* (1), atque cum graduale et tractu, si sit post septuagesimam, et si sit tempore paschali, cum versibus ex altera missa *Egredimini* (2).

3° Dicitur potest una ex quinque votivis B. M. V. tunc temporis occurens.

4° Legenda est missa festiva omnium sanctorum, cum introitu *Timete Dominum* ex missa s. Cyriaci 8 Aug. vel *Sapientiam* de communi plur. mart., desumpto tractu post septuagesimam ex eadem missa, et cum orationibus *Concede*, quæ primæ ponuntur inter orationes diversas ad libitum in fine missalis; tempore autem paschali aptior erit missa *Sancti tui* de communi martyrum cum iisdem orationibus *Concede* (3). Difficultas habetur quoad tertiam orationem, si occurrat dicenda *A cunctis*; in casu autem optime videtur sumenda de Spiritu Sancto prout infra octavam omnium sanctorum.

5° Dicitur potest missa ut in festo nativitatis ejusdem, cum orationibus ex ejus vigilia, desumptis versibus tempore paschali et tractu post septuagesimam ex communi conf. non pont. De ejusdem sancti decollatione legi potest votiva ut in ipso festo decollationis, et tempore paschali missa *Protexisti*, ut in festo s. Marci, retentis orationibus, epistola et evangelio ex missa propria.

6° In gratiarum actionem dicitur missa de ss. Trinitate, vel de Spiritu Sancto, vel de B. Maria, additis orationibus, sub una conclusione, quæ habentur in missali post missam votivam ss. Trinitatis (4). Si celebrandum est pro speciali necessitate, pro qua nulla missa specialis in missali notatur, ex gr. ad petendam pluviam, ad postulandam serenitatem, dicenda est missa pro quacumque necessitate, addendo sub unica conclusione collectam particularis necessitatis (5). Hæc

(1) S. R. C. 16 Sept. 1865, n. 5351, 5.

(2) S. R. C. 1 Sept. 1838, n. 4693-4839, III.

(3) Merati p. 1, tit. 4, n. 21.

(4) Missale post missam votivam ss. Trinitatis.

(5) S. R. C. 23 Febr. 1884, in Neapolitana, n. 5907, 4.

unitas conclusionis juxta Quarti (1) intelligenda est tam de votivis privatis quam solemnibus pro re gravi; attamen alii (2) censent, præfatam unionem orationum tantum locum habere in votivis solemnibus, et in privatis orationem in gratiarum actionem dicendam esse sub distincta conclusione; ita ut in his de more secunda oratio sit officii, et tertia seu ultima post alias commemorationes speciales, sed ante orationes imperatas et votivas, illa in gratiarum actionem. Optime faciet, ait Lohner, qui consuetudini loci se accommodat: quæ si non habeatur, cum utraque sententia bene fundata sit, utramque sequi licet.

DE GLORIA, ORATIONIBUS, CREDO, PRÆFATIONE, COLORE
ALIISQUE IN MISSIS VOTIVIS SERVANDIS.

43. An et quandonam dicitur *Gloria* in missis votivis?

R. Semper dicitur in votivis solemnibus, quæ celebrantur pro re gravi vel publica Ecclesiæ causa, pro precibus 40 horarum et in similibus de quibus dictum est n. 29-31; item in illis, quæ cantantur ratione tituli vel concursus, de quibus agitur n. 69, nisi celebrentur in colore violaceo: numquam autem dicitur in votivis privatis, quantumvis solemniter celebratis (3); nisi in missa 1° B. M. V. si celebretur in sabbato, etiamsi non fiat officium de B. M. V. (4), non vero in aliis diebus per hebdomadam (5), nisi sit infra octavam B. M. V. ut dictum est n. 28; 2° Angelorum, qui sunt hujus hymni auctores, sive sit s. Michaelis aut Gabrielis, sive Angeli custodis omniumve Angelorum; 3° Sanctorum, dum celebrantur

(1) P. 1, tit. 7, d. 4.

(2) Idem Quarti p. 1, tit. 4, in fine l d., Gavantus p. 1, t. 7, n. 7, l. n.; Merati p. 1, t. 4, n. 24; Lohner p. 2, t. 11, n. 5; Vinitor p. 1, t. 7, n. 9; Guyetus l. 4, c. 21, q. 12; s. Alph. de Ligorio l. 6, n. 423.

(3) S. R. C. 2 Sept. 1690, n. 3083-3232, l.

(4) S. R. C. 30 Jul. 1689, n. 3042-3191.

(5) S. R. C. 6 Feb. 1627, n. 525-672.

in ipsorum die festivo ob festivitatem (1) aut infra illorum octavam, ut dictum est n. 28.

44. Quot et quæ orationes dicendæ sunt in votivis privatis?

R. Semper tres dici debent, etiam tempore passionis, ut in semiduplicibus ejusdem temporis, et etiamsi missæ solemniter cantentur. Scilicet prima votivæ propria, secunda officii diei, et tertia, quæ secundo loco in missa officii diei dicenda esset. Ita ut, si missa officii de octava dicenda foret, tertia oratio dicatur prout infra octavam; si de vigilia, prout tit. IX, n. 9, in rub. gen. pro vigilia assignatur; si de semiduplici, simplici aut feria, quæ secundo loco de tempore dicenda præscribitur (2). Quod si in officio factæ fuerint commemorationes, eadem et eodem ordine faciendæ sunt in missa votiva: ita ut tunc tertia oratio in missa sit prima commemoratio facta in officio, et sic deinceps. Licet autem commemorationes in officio factæ vel non factæ fuerint, in missa tamen votiva semper dici possunt quinque aut etiam septem orationes ad libitum celebrantis, ut in simplicibus et feriis. *Vid. n. 76-80.*

Quod si ex speciali privilegio a S. R. C. concesso missæ votivæ privatæ in duplice permittantur, in his faciendæ sunt omnes commemorationes speciales occurrentes (3) et semper dicendæ tres orationes, ut in votivis, quæ in semiduplice celebrantur: quia duplex occurrens non immutat ritum missæ votivæ privatæ. An idem dicendum sit de missa solemnī; an autem in hac orationes communes omittendæ sint, et solæ faciendæ commemorationes speciales; an vero una tantum dicenda oratio cum *Gloria* et *Credo*, inquiri potest ex decretis infra citatis (4).

Excipitur 1° missa votiva B. M. V., in qua tertia oratio

(1) S. R. C. 13 Jun. 1671, n. 2390-2542, 2; Gavantus p. 1, tit. 8, b.

(2) Guyetus lib. 4, c. 21, q. 12; Brassinne p. 1, c. 8, n. 2 et 5; De Carpo, Cærem. p. 2, n. 92.

(3) S. R. C. 7 Aug. 1875, n. 5622, IV.

(4) N. 2823-2972; 4229-4378, 15; 4298-4447; 4362-4512; 4572-4721; 7 Aug. 1875, n. 5622, VI. Fieri potest, ut in penultimo decreto mendum impressionis irrepserit, et pro responsione negativa ad l legendum sit affirmative.